

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยใช้โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยมีวิธีการศึกษา ค้นคว้าดำเนินการ โดยลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 116 คน

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ (Rating Scale) มีทั้งหมด 44 ข้อ ใน 11 ด้าน คือ

1. ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนมี 4 ข้อ
2. ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนมี 4 ข้อ
3. ด้านการนิเทศ และประเมินผลด้านการสอนมี 5 ข้อ

4. ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรมี 5 ข้อ
5. ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมี 4 ข้อ
6. ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอนมี 3 ข้อ
7. ด้านการเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิดมี 3 ข้อ
8. ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูมี 3 ข้อ
9. ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพมี 3 ข้อ
10. ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการมี 5 ข้อ
11. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้มี 5 ข้อ

### **การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษารายละเอียดและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดจากเอกสาร ตำรา และการวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ให้ครอบคลุมทั้ง 11 ด้าน

2. นำความรู้จากทฤษฎี แนวคิดที่ได้รับจากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน แยกเป็น ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับประสบการณ์ในการบริหารของผู้ดูแลมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน และความเหมาะสมในการใช้ภาษา เพื่อนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

- 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิติพิร นิยมศรีสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.2 ดร.สมชาย พัทรสัน อาจารย์พิเศษ ศูนย์นวัตกรรมการบริหาร และผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 นางโอลิฟ วรีสาระ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โรงเรียนบ้านคลองยายเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

4. นำแบบสอบถามที่ได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหา และขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้อง และเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประมาณศึกษาระดับ เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - total Correlation) ซึ่งได้ค่าว่า อำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง .25 ถึง .73

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาก (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .93

7. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากศูนย์นักกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมาณศึกษาระดับ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 116 ฉบับ ไปยังกลุ่มประชากร โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มประชากรด้วยตนเอง จากแบบสอบถามทั้งหมด 116 ฉบับ ได้รับคืน 116 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยของ บุญชุม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 24 อ้างอิงใน สารีภรณ์ ทองพุด, 2555, หน้า 40) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับน้อยที่สุด

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for the Science for Windows) วิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการวิจัยในครั้งนี้

- ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระของ เขต 1 สถิติที่ใช้คือ การหาค่าเฉลี่ย ( $\mu$ ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ )
- เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบขนาดของผลกรอบ (Effect Size) (ES) (Howell, 1999, pp. 285 - 289) โดยผู้วิจัยได้ปรับช่วงระดับความแตกต่างให้เหมาะสมกับการแปลผล ดังนี้

น้อยกว่า .20	หมายถึง	ไม่มีความแตกต่างกัน
.20 – .49	หมายถึง	มีความแตกต่างน้อย
.50 – .79	หมายถึง	มีความแตกต่างปานกลาง
.80 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความแตกต่างมาก